

Om barnäktenskap – lagar och regler i Sverige

Alla under 18 år är barn enligt svensk lag. Det är förbjudet att gifta sig med ett barn. Utländska barnäktenskap erkänns som regel inte i Sverige.

Barn har rätt att gå i skolan och utbilda sig, ha möjlighet till fritidsintressen och få utvecklas som en egen person. Att leva i ett äktenskap innebär ansvar som barn inte ska ha. Tidiga äktenskap kan också leda till både fysisk och psykisk ohälsa.

Det här gäller i Sverige

Alla barn, både flickor och pojkar, har samma rättigheter. I Sverige gäller också att:

- barn under 15 år har en absolut rätt till skydd mot sexuella handlingar.
- alla ska få möjlighet till information om sex, graviditet och barnafödande.
- en gravid flicka eller kvinna har rätt att göra abort om hon vill avsluta en graviditet.
- sex med någon mot personens vilja är våldtäkt, även inom ett äktenskap.
- alla som är gifta har rätt att separera eller skilja sig, även om partnern inte vill.

När en person fyller 18 år har personen rätt att bestämma över sig själv.

Utländska barnäktenskap blir inte giltiga i Sverige

Från den 1 januari 2019 kan ett äktenskap inte bli giltigt i Sverige om någon i paret var under 18 år när de gifte sig.

Men, i vissa undantagsfall kan ett utländskt barnäktenskap fortfarande erkännas. Till att börja med måste båda vara över 18 år när de ansöker om att få äktenskapet registrerat i Sverige. Paret måste också antingen ha gift sig före den 1 januari 2019 eller så ska det finnas ”synnerliga skäl” att erkänna äktenskapet. Synnerliga skäl kan till exempel betyda att det skulle få allvarliga konsekvenser för paret om de inte var gifta längre. Det bedöms i varje enskilt fall.

Föräldrarna eller en god man ansvarar för barnet

I första hand är föräldrar, som vårdnadshavare, ansvariga för att barn växer upp tryggt och får sina behov tillgodosedda. Om det behövs kan socialtjänsten i kommunen erbjuda stöd.

Alla som är under 18 år och söker asyl utan föräldrar eller annan vårdnadshavare räknas som ensamkommande barn. En så kallad god man utses för att till exempel hjälpa barnet att ha kontakt med myndigheter och sköta sin ekonomi. En person som ett barn uppges vara gift med kan inte ha den beslutanderätt för barnet som en vårdnadshavare eller en god man har.

Sex med personer under 15 år är ett brott

Barn under 15 år har en absolut rätt att skyddas från sexuella handlingar. Det är brottsligt att ha sex med någon som är under 15 år. Det gäller även om barnet uppges vara gift. Den som har samlag eller genomför andra sexuella handlingar med ett barn under 15 år gör sig skyldig till våldtäkt mot barn. Brottet kan leda till fängelse i minst två och högst tio år.

Kontakt med svenska myndigheter

Migrationsverket handlägger alla ansökningar om asyl. Socialtjänsten ansvarar för att utreda barns behov och erbjuda stöd och skydd. Myndigheterna ska samarbeta med barnet och den som har ansvar för barnet. De ska se till att barnet får uttrycka sin åsikt, till exempel om var barnet ska bo och hur barnet vill ha det.

Alla som arbetar i verksamheter som berör barn och unga, som skolan och hälso- och sjukvården, ska enligt lag genast anmäla oro till socialtjänsten om de misstänker att ett barn far illa.

Om du är ny i Sverige

Din handläggare på Migrationsverket eller socialtjänsten kan ge dig mer information om vad som gäller i Sverige.

På webbplatsen www.informationsverige.se finns information om det svenska samhället på flera språk.

Information till barn:

www.kollpasoc.se/barnaktenskap